

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/30/2020
Identifikačné číslo spisu: 1017200290
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1017200290.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Eriky Šobichovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: MedGene s.r.o., so sídlom Ondrejovova 971/30, 821 03 Bratislava, IČO: 36 550 931, právne zastúpeného spol. ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom Štefánikova trieda 6, 949 01 Nitra, IČO: 50 528 874, proti žalovanému: Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, so sídlom Hraničná 12, 820 07 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia predsedníčky žalovaného č. 00428/2016-Op-10 z 19. decembra 2016 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/43/2017-72 z 12. februára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/43/2017-72 z 12. februára 2020 m e n í tak, že rozhodnutie predsedníčky žalovaného č. 00428/2016-Op-10 z 19. decembra 2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalobcovi p r i z n á v a právo na náhradu trov kasačného konania, ako aj na náhradu trov konania pred správnym súdom.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 2S/43/2017-72 z 12. februára 2020 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia predsedníčky žalovaného č. 00428/2016-Op-10 z 19. decembra 2016, ktorým žalovaný ako odvolací orgán potvrdil rozhodnutie č. 00944/2016-Os-2 z 31. augusta 2016, ktorým žalovaný ako orgán príslušný podľa § 45 ods. 1 a § 46 ods. 1 písm. g) v spojení s § 72 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 122/2013 Z. z.“) žalobcovi ako prevádzkovateľovi informačného systému osobných

údajov na základe § 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z. uložil pokutu vo výške 7.000,- eur za nesplnenie povinnosti osobitnej registrácie informačného systému podľa § 38 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. v spojení s § 37 písm. b) tohto zákona, ktorého sa žalobca ako prevádzkovateľ dopustil tým, že neprihlásil na osobitnú registráciu na úrade informačný systém osobných údajov, na ktorý sa vzťahuje osobitná registrácia podľa § 37 písm. b) zákona č. 122/2013 Z. z., v ktorom v čase od augusta 2006 do mája 2015 na komerčné účely nesúvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti spracúval o dotknutých osobách biometrické údaje - výsledky analýzy deoxyribonukleovej kyseliny (DNA profily) na účely určenie otcovstva/príbuzenstva.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd, po tom, čo zhrnul účel a zásady správneho trestania (body 32. - 34. napadnutého rozsudku) skonštatoval, že vychádzajúc z koncepcii ustanovenej zákonom č. 122/2013 Z. z. je konanie o uložení pokuty jedným z možných vyústení, pri konaní o ochrane osobných údajov podľa § 62 zákona č. 122/2013 Z. z., ktoré môže správny orgán začať potom, ako boli kontrolou dodržiavania zákona zistené nedostatky a vypracovaný protokol (§ 60 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z.) o kontrole. Správny orgán pritom vychádza zo zistení z kontroly, ktorou správny orgán na to príslušný podľa zákona č. 122/2013 Z. z. zisťuje dodržiavania zákona pri spracúvaní osobných údajov. Zistenie, či postupom prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa došlo k porušeniu práv fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov je predmetom konania o ochrane osobných údajov podľa § 62 a nasl. zákona č. 122/2013 Z. z., pri ktorom správny orgán nielen zisťuje porušenie zákona ale v prípade takéhoto zistenia uloží opatrenia na nápravu prípadne sankciu. V prípade zistenia porušenia zákona, má správny orgán možnosť uložiť pokutu alebo poriadkovú pokutu. Podľa § 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z. v prípade, že účastník konania nesplnil alebo porušil povinnosť osobitnej registrácie informačného systému podľa § 37 písm. b) uvedeného zákona, zákon stanovil rozmedzie výšky pokuty od 1000,- eur do 200.000,- eur. Z dikcie tohto zákonného ustanovenia zároveň vyplýva, že správny orgán nemá možnosť ale povinnosť uložiť pokutu v zákonom stanovenej sadzbe. Ustanovenie v § 68 ods. 3 zákona č. 122/2013 Z. z. uvádza, že sa pokuta uloží prevádzkovateľovi. Vychádzajúc z teoreticko-právnej premisy, že k výkladu aplikácií inštitútu právneho predpisu nemožno pristupovať len z hľadiska samotného znenia konkrétneho inštitútu, ale je povinnosťou orgánu aplikácie práva vykladať tento inštitút v kontexte s celým právnym poriadkom a vychádzajúc tiež zo skutočnosti, že sprostredkovateľ je oprávnený spracúvať osobné údaje len v rozsahu, za podmienok a na účel dojednaný s prevádzkovateľom v zmluve na tento účel uzatvorenej a konanie sprostredkovateľa vrátane porušenia právnej povinnosti zaväzuje aj prevádzkovateľa, ktorý si u neho predmetnú službu objednal, potom podľa § 68 ods. 3 zákona č. 122/2013 Z. z. dáva možnosť uložiť pokutu prevádzkovateľovi aj za nedostatky, ktoré vznikli činnosťou prenesenou na sprostredkovateľa.

3. Správny súd ďalej uviedol, že v posudzovanom prípade skutočnosť, že žalobca preniesol svoju činnosť alebo časť svojej činnosti pri spracúvaní osobných údajov na sprostredkovateľa, nemôže byť dôvodom jeho liberácie. Zákon na ochranu osobných údajov č. 122/2013 Z. z. sa vzťahuje na každého, kto spracúva osobné údaje, určuje účel a prostriedky spracúvania alebo poskytuje osobné údaje na spracúvanie. Tento zákon sa vzťahuje na osobné údaje systematicky spracúvané úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania alebo inými ako automatizovanými prostriedkami spracúvania, ktoré sú súčasťou informačného systému alebo sú určené na spracúvanie v informačnom systéme. Vychádzajúc zo synonymického slovníka slovenského jazyka pod pojmom spracovať možno rozumieť aj „použiť, použiť na výrobu, zužitkovať, upraviť, využiť alebo ovplyvniť“. Z uvedeného vyplýva, že akákoľvek manipulácia s osobným údajom, pri ktorej dochádza k jej použitiu, úprave alebo zužitkovaniu, je spracovaním osobného údaje. Pokiaľ prevádzkovateľ pri spracovaní osobných údajov používa informačný systém (plne automatický, čiastočne automatický alebo iný ako automatizovaný), je povinný prihlásiť ho na osobitnú registráciu na správnom orgáne, a to už pred začatím spracúvania osobných údajov. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca prijímal objednávky na analýzy DNA na účely určenia otcovstva/príbuzenstva, pričom spolu s objednávkou prijal aj biologickú vzorku určenú na analýzu. Z objednávky žalobca vyhotovil kópiu, ktorú dočasne uložil v dokumentárnom informačnom systéme. Biologickú vzorku následne zaslal svojmu sprostredkovateľovi Dr. Med. L. Y. - Praxisfüre Humangenetic. Sprostredkovateľ následne obstaral všetky úkony spojené s vykonaním testu príbuzenstva a následne oznámil žalobcovi výsledky tohto testu. Výsledky testu následne žalobca

oznámil objednávateľovi. Správny súd nadobudol presvedčenie, že žalobca jednak sám a tiež prostredníctvom sprostredkovateľa použil a zužitkoval osobné údaje dotknutých osôb, k čomu použil i informačný systém. Uvedené zistenia sú zároveň v zhode s tvrdeniami žalobcu. Správny súd dospel k záveru, že takto popísaná činnosť žalobcu a sprostredkovateľa vyššie opísaná bola spracovaním osobných údajov

4. Pokiaľ žalobca namietal, že podľa § 4 ods. 3 písm. f) zákona č. 122/2013 Z. z. je biometrickým údajom iba odtlačok prsta, odtlačok dlane či analýza DNA, pričom on sám takúto analýzu nevykonával, správny súd sa s takýmto argumentom nestotožnil. Podľa § 4 ods. 3 písm. f) je biometrickým údajom osobný údaj fyzickej osoby označujúci jej biologickú alebo fyziologickú vlastnosť alebo charakteristiku, na základe ktorej je jednoznačne a nezameniteľne určiteľná. Pokiaľ uvedené ustanovenie za bodkočiarkou uvádza, že biometrickým údajom je analýza deoxyrybonukleovej kyseliny, uvádza tak v spojení s časticou „najmä“, čo znamená, že okruh biometrických údajov nie je právnym predpisom ohraničený, resp. taxatívne vymedzený. Ustanovenie § 4 ods. 1 definuje osobné údaje ako údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takouto osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu. Pokiaľ žalobca narábal so vzorkou DNA konkrétnej osoby a v objednávke boli uvedené ďalšie identifikátory dotknutej osoby, boli spôsobilé v takomto spojení dotknutú osobu priamo určiť. Z pripojeného administratívneho spisu mal správny orgán za preukázané, že žalobca s predmetnými osobnými údajmi vykonal viacero operácií, príkladom ich získaval, zhromažďoval, usporadúval, uskutočňoval ich cezhraničný prevoz, uchovával, resp. odovzdal tretej strane, ktorá ich ďalej spracúvala a po vykonaní analýzy DNA poskytoval o týchto osobných údajoch informácie. Nad všetky pochybnosti teda žalobca spracúval osobné údaje, ako to predpokladá zákon č. 122/2013 Z. z.. Podľa názoru správneho súdu informačný systém, ktorý používal žalobca, zodpovedá definícii podľa vyššie uvedeného zákonného ustanovenia. Sám žalobca akceptoval, že objednávku spolu s vzorkou DNA zaradil do vopred vymedzeného súboru, pričom tieto vzorky boli pripravené na spracúvanie na vopred jednoznačne vymedzený alebo ustanovený zámer - určenie otcovstva/príbuzenstva. Prevádzkovateľ, ktorý pri spracúvaní osobných údajov používa informačný systém, je povinný ho v zmysle § 38 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. registrovať, a to ešte pred začatím spracúvania osobných údajov. Žalobca prevádzkoval takýto informačný systém, pričom pri tejto jeho činnosti dochádzalo k spracúvaniu osobných údajov. Žalobca si bol toho vedomý, čoho dôkazom je aj to, že na činnosť, ktorá je explicitne pomenovaná v ustanovení § 4 ods. 3 písm. f) zákona č. 122/2013 Z.z. poveril sprostredkovateľa. Preto správny súd prisvedčil záverom správneho orgánu, že žalobca mal povinnosť svoj informačný systém registrovať na správnom orgáne.

5. Správny súd ďalej uviedol, že ako aj sám žalobca potvrdil, nepodal rozklad proti rozhodnutiu žalovaného č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016, ktorým v konaní o ochrane osobných údajov žalovaný uložil žalobcovi na základe zistenia, že porušil § 38 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. v nadväznosti na § 37 písm. b) tohto zákona povinnosť, že pred začatím spracúvania osobných údajov neprihlásil na osobitnú registráciu na úrade svoj informačný systém, v ktorom v postavení prevádzkovateľa spracúval do mája 2015 na účely určenia otcovstva/príbuzenstva biometrické údaje - výsledky analýzy DNA určených fyzických osôb a na odstránenie príčin vzniku zisteného nedostatku bola žalobcovi uložená povinnosť prihlásiť tento informačný systém na osobitnú registráciu, čo podľa žalobcu bolo v čase vydania tohto rozhodnutia odstránené. To ale tiež znamená, že žalobca akceptoval takéto rozhodnutie a právny záver správneho orgánu po zistení skutočného stavu vecí a teda akceptoval, že bol povinný predmetný informačný systém prihlásiť na osobitnú registráciu podľa zákona č. 122/2013 Z. z.. Až v konaní o uložení pokuty žalobca namietal, že svoj informačný systém nebol na osobitnú registráciu povinný prihlásiť. Aj s ohľadom na vyššie uvedené argumenty však správny súd považoval tieto tvrdenia žalobcu za účelové, použité v snahe vyhnúť sa deliktuálnej zodpovednosti za porušenie zákona. Naopak z vykonaného dokazovania mal správny orgán za preukázané, že žalobca porušil povinnosť osobitnej registrácie informačného systému podľa § 38 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z.. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca ako prevádzkovateľ ponúkal a externým dodávateľským spôsobom vykonával testy príbuzenstva. Vymedzením počtu účelu a podmienok spracovania osobných údajov

žalobca nadobudol postavenie prevádzkovateľa informačného systému osobných údajov zameraného na realizáciu testov príbuzenstva (analýzy DNA), pričom v rámci vymedzenia rozsahu a podmienok spracúvania osobných údajov svojmu sprostredkovateľovi zmluvou podľa § 8 zákona č. 122/2013 Z. z. delegoval konkrétne spracovateľské operácie. Skutočnosť, že priamo žalobca nevykonával analýzu DNA je právne irelevantná, pretože uzavretím zmluvy so sprostredkovateľom sa žalobca nezbavil zodpovednosti za spracúvanie osobných údajov v informačnom systéme, ktorý pre tento účel vytvoril a spracovával v ňom osobné údaje dotknutých osôb vo vlastnom mene. Žalobca vo vzťahu k spracúvaniu osobných údajov na účel určenia príbuzenstva vymedzil účel spracúvania osobných údajov, určil podmienky ich spracúvania a spracúval osobné údaje vo vlastnom mene. Preto objektívne nadobudol postavenie prevádzkovateľa podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 122/2013 Z. z. Táto skutočnosť nemôže byť ovplyvnená tým, že žalobca na samotnú analýzu DNA poveril tretiu osobu, pretože išlo len o časť spracovateľských operácií s osobnými údajmi. Nie je právne významným ani to, či informačný systém bol centralizovaný, decentralizovaný alebo distribuovaný na funkčnom, alebo geografickom základe a ani to, či išlo o automatizovaný, čiastočne automatizovaný alebo iný, ako automatizovaný informačný systém. Predmetný informačný systém, v ktorom žalobca spracúval biometrické osobné údaje dotknutých osôb pre komerčné účely, podliehal preto osobitnej registrácii v zmysle § 37 písm. b) zákona č. 122/2013 Z. z..

6. Pokiaľ žalobca namietal nepreskúmateľnosť žalobou napadnutých rozhodnutí, správny súd poukázal na to, že jednou zo zásad správneho konania je zásada materiálnej pravdy, v zmysle ktorej je správny orgán povinný zistiť všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie a obsah jeho rozhodnutia. Rozhodnutie správneho orgánu má byť v súlade so skutočným stavom veci. Hodnotenie dôkazov je v rámci konania vo veci objasňovania správnych deliktov ovládané zásadou voľného hodnotenia dôkazov ako procesu, pri ktorom na základe logických úsudkov a zvážení všetkých dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia, a preto skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe voľnej úvahy, treba v rozhodnutí dostatočne odôvodniť, aby bolo zrejmé, čo bolo podkladom rozhodnutia, ako sa zhodnotili vykonané dôkazy, ako aj hodnotenie týchto dôkazov. V tejto svojej povinnosti je správny orgán limitovaný len všeobecnými vymedzeniami zákonných podmienok, ktoré predstavujú hranicu voľnej úvahy. Pre správny súd je rozhodujúce, či také rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej voľnej úvahy nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia. Pri akomkoľvek rozhodnutí možno polemizovať o jeho odbornej úrovni, či správny orgán mohol svoje argumenty vysvetliť podrobnejšie, alebo sa precíznejšie vysporiadať s tvrdeniami účastníka konania, ktoré možno považovať za právne významné. Správny súd však hodnotí preskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu len v miere jeho minimálnej argumentačnej kvality a interpretačnej schopnosti, na základe akých logických úsudkov a zvážení všetkých dôkazov správny orgán vydal meritórne rozhodnutie. Skutočnosti, ku ktorým správny orgán dospel na základe voľnej úvahy, treba v rozhodnutí dostatočne odôvodniť, aby bolo zrejmé, čo bolo podkladom rozhodnutia a ako sa vyhodnotili vykonané dôkazy. V tejto svojej povinnosti je správny orgán limitovaný len všeobecnými vymedzeniami zákonných podmienok, ktoré predstavujú hranicu voľnej úvahy. Pre správny súd je rozhodujúce, či rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej úvahy nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Námietky žalobcu sú v rozhodnutí žalovaného o rozklade podrobne opísané, je zrejmé, že sa žalovaný nimi zaoberal a v rozhodnutí sa s nimi zrozumiteľne a preskúmateľne vypořiadal. Je zrejmé, na základe čoho dospel žalovaný k právnomu záveru vo svojom rozhodnutí a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvedené podľa názoru správneho súdu jednoznačne vyplýva. S poukazom na vyššie opísané právne posúdenie veci správny súd právne závery žalovaného, ku ktorým dospel v preskúvanom administratívnom konaní, považoval za správne.

7. Správny súd, ďalej, k namietanej výške uloženej sankcie a k námietke jej nedostatočného odôvodnenia uviedol, že v súlade s princípom plnej jurisdikcie je oprávnený zmeniť rozhodnutie orgánu verejnej správy o peňažnej sankcii až na úroveň upustenia od potrestania a priamo ukladať i sankcie, ktoré neboli pôvodne uložené rozhodnutím správneho orgánu. Jednou zo zásad ukladania trestov je zásada primeranosti trestu, v zmysle ktorej platí, že trest by mal byť úmerný škode, ktorú páchatel činom spôsobil a nemá páchatelovi spôsobiť zbytočné útrapy. Trest nesmie byť ukladaný mechanicky bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný

delikt, by mal nespravodlivosť spôsobenú deliktom napraviť, ale nie však viac rozmnožiť. Neprimeraný trest totiž nemožno považovať za spravodlivý, spravodlivým je vždy len primeraný trest. Pri posúdení uloženej sankcie, ktorá predstavuje diskrečnú právomoc správneho úradu, v ktorej jej nemôže byť bránené a je limitovaná len zákonom a zásadami zdravej logiky, je pre správny súd rozhodujúce, či rozhodnutie vydané na základe zákonom povolenej úvahy nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Námietky žalobcu ohľadom uloženej sankcie (pokuty) spočívajú v spochybnení samotnej právnej kvalifikácie samotného skutku. Je zrejmé, že sa žalovaný s námietkami žalobcu zaoberal a v rozhodnutí sa s nimi zrozumiteľne a preskúmateľne vypořiadal. Správny súd s ohľadom na námietky uvedené v žalobe, ktoré sa týkajú uloženej peňaznej pokuty konštatoval, že odôvodnenie uloženej sankcie zodpovedá požiadavkám preskúmateľnosti a je zodpovedajúce skutočnosti, že bola uložená blízko dolnej hranici. Celkom isto by bol na odôvodnený kladený vyšší dôraz, keby bola pokuta uložená vo väčšej výške. Správny súd poukazuje na § 70 ods. 4 zákona č. 122/2013 Z. z., podľa ktorého pri ukladaní pokuty alebo poriadkovej pokuty a určení jej výšky úrad prihliada najmä na závažnosť, čas trvania a následky protiprávneho konania, opakovanie takéhoto konania a mieru ohrozenia súkromného a rodinného života a na počet dotknutých osôb. Možno s určitosťou konštatovať, že sa správny orgán vypořiadal s otázkou uloženej pokuty dostatočne zohľadniac všetky zákonom stanovené kritériá, pričom z odôvodnenia jeho rozhodnutia podľa názoru správneho súdu uvedené závery administratívneho konania jednoznačne vyplývajú. Za právne relevantné posudzované kritériá možno považovať závažnosť a čas trvania a mieru ohrozenia súkromného a rodinného života. Pokiaľ ide o následky protiprávneho konania, opakovanie takéhoto konania alebo počet dotknutých osôb, tieto kritériá sú s ohľadom na skutkovú podstatu predmetného správneho deliktu právne nepodstatné, pretože porušenie zákona žalobcom spočívalo v samotnej skutočnosti, že žalobca ako prevádzkovateľ neprihlásil na osobitnú registráciu na úrade informačný systém osobných údajov, na ktorý sa vzťahuje osobitná registrácia podľa § 37 písm. b) zákona č. 122/2013 Z. z..

7. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 a § 169 S.s.p. a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil podmienky, na základe ktorých právo na náhradu možno od žalobcu spravodlivo požadovať.

8. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) a písm. h) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenie veci a že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu; a navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ v odôvodnení kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, keď podľa sťažovateľa odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva presvedčivú odpoveď na všetky relevantné námietky, keď tento v žalobe vznesené námietky zodpovedal len parciálne. V pokračovaní kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal nesprávnu interpretáciu relevantných predpisov, v kontexte čoho poukázal aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl. ÚS 33/1997 a rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 341/2007 a sp. zn. III. ÚS 388/2018, z ktorých citoval; ktorá mala za následok tzv. justičný formalizmus. Sťažovateľ ďalej zopakoval žalobnú argumentáciu a namietal nesprávne právne posúdenie povinnosti registrácie, keď jeho činnosť pozostáva z „anonymného diagnostického záveru“ a nedostatočné odôvodnenie výšky pokuty.

9. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že námietky o neprimerane formálnom interpretovaní ustanovení zákona považuje za účelové, keď spracúvanie osobných údajov je možno zaradiť pod akúkoľvek spracovateľskú operáciu alebo činnosť s osobnými údajmi. V pokračovaní žalovaný poukázal na rozhodnutie č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016 s tým, že voči predmetnému rozhodnutiu sťažovateľ nepodal rozklad, pričom námietky sťažovateľa smerujú do záverov predmetného rozhodnutia, ktoré nie je predmetom tohto konania. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26. mája 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

11. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

12. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, možno konštatovať, že žalovaný nereagoval a nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľa, keď mal za to, že porušenie povinností bolo právoplatne skonštatované rozhodnutím č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016, na ktoré obsahovo nadväzuje rozhodnutie o výške pokuty, čo odôvodnil tak, že cit.: „Predmetom konania o uložení pokuty nie je posudzovať správnosť skutkových alebo právnych zistení, ktoré boli predmetom konania o ochrane osobných údajov vo veci ktorej už bolo dňa 09.07.2016 právoplatne rozhodnuté rozhodnutím o uložení opatrení na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku pod č. k. 00622/2016-Os-6 zo dňa 13.06.2016. V tejto súvislosti predsedníčka úradu uvádza, že prevádzkovateľ v konaní č. 00622/2016-Os nevyužil právo podať proti predmetnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Z dikcie ustanovenia § 70 ods. 6 zákona „proti rozhodnutiu o uložení pokuty“ vyplýva, že rozhodnutie o uložení pokuty sa vydáva v samostatnom konaní, pričom zákon pre toto konanie zároveň ustanovuje samostatnú lehotu na jeho rozhodnutie v odvolacom konaní, ktorá je odlišná od lehoty na rozhodnutie v konaní o ochrane osobných údajov, v ktorom sa deklaruje porušenia alebo nesplnenia povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom. Dôkazy sústredené v spisovom materiáli č. 00622/2016-Os, vrátane rozhodnutia úradu č. k. 00622/2016-Os-6 zo dňa 13.06.2016, sú v tomto konaní len podkladom pre rozhodnutie o uložení pokuty, nie však predmetom tohto konania. Predsedníčka úradu dodáva, že prejedanie tej istej veci v konaní o uložení pokuty, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté v inom konaní by zakladalo prekážku res iudicata. Nakoľko konanie o uložení pokuty nemôže nahradiť a ani nenahrádza úlohu riadneho opravného prostriedku voči rozhodnutiu, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, námietku prevádzkovateľa nepovažuje za dôvodnú.“

13. V prvom rade správny súd uvádza, že na správne trestanie sa použijú všeobecné zásady trestného konania a trestného práva ako takého. Článok 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky zakotvujú jeden z ťažiskových princípov trestania, a to nullum crimen, nulla poena sine lege (zásada zákonnosti). Táto zásada zahŕňa okrem zákazu retroaktivity právnych predpisov v neprospech páchatel'a (nullum crimen, nulla poena sine lege praevia) aj princíp, že len zákon (v písanej forme - nullum crimen, nulla poena sine lege scripta) môže určiť, čo je trestným činom a stanoviť zaň trest, ale aj princíp, podľa ktorého trestné právo nesmie byť aplikované extenzívnym spôsobom v neprospech obvineného, najmä prostredníctvom analógie (nullum crimen, nulla poena sine lege stricta). Z toho vyplýva, že trestný čin musí byť jasne definovaný zákonom (nullum crimen, nulla poena sine lege certa). Táto podmienka je splnená, ak ten, komu je právna norma určená, môže z jej znenia zistiť, aké konanie alebo opomenutie spôsobuje jeho trestnú zodpovednosť.

14. Podľa § 46 ods. 1 písm. g) zákona č. 122/2013 Z. z. úrad pri výkone dozoru nad ochranou osobných údajov ukladá sankcie pri zistení porušenia povinností uvedených v tomto zákone.

15. Podľa § 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z. úrad uloží pokutu od 1 000 eur do 200 000 eur prevádzkovateľovi, ktorý nesplnil alebo porušil povinnosť osobitnej registrácie informačného systému podľa § 37 a 38, § 39 ods. 5 a ods. 6 druhej vety.

16. Z uvedeného vyplýva, že právna veta predmetného správneho deliktu je obsiahnutá v § 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z., preto možno v zmysle zásady nullum crimen sine lege vyvodiť, že správneho deliktu sa dopustí ten prevádzkovateľ, ktorý nesplnil alebo porušil povinnosť osobitnej registrácie informačného systému podľa § 37 a 38, § 39 ods. 5 a ods. 6 druhej vety; za ktorý správny delikt mu možno uložiť pokutu od 1 000 eur do 200 000 eur.

17. Na objasnenie a sankcionovanie správneho deliktu musia byť obligatórne naplnené a zistené všetky štyri znaky skutkovej podstaty správneho deliktu - subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka (kumulatívne), pričom v prípade, žeby čo i len jeden znak skutkovej podstaty nebol objasnený, nemožno potom hovoriť o správnom delikte. Ak pri niektorej časti skutkovej podstaty existujú pochybnosti o jej existencii a nebola preukázaná nado všetku pochybnosť, uplatní sa zásada in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného).

18. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z., ak úrad zistí porušenie práv navrhovateľa, fyzickej osoby v konaní bez návrhu alebo nespĺnenie povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom, uloží rozhodnutím prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku; inak konanie o ochrane osobných údajov zastaví.

19. V konaní ukončenom rozhodnutím č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016 sťažovateľ vystupoval v pozícii kontrolovaného subjektu, pričom skutočností, ktoré boli predmetom konania, neboli trestnej povahy a výsledkom konania bolo uloženie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Predmetné konanie a v ňom vydané rozhodnutie (č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016) nie je trestnej povahy, s čím korešponduje aj postavenie sťažovateľa v danom konaní. Predmetné rozhodnutie, ako výsledok konania môže slúžiť len ako podklad pre konanie o správnom delikte (ktoré už je konanie trestnej povahy), v ktorom ale musia byť preukázané zistené a preukázané všetky znaky skutkovej podstaty správneho deliktu, pričom správny orgán sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami obvineného. Rozsah práv a povinností správneho orgánu a účastníka sa v konaní, ktoré má charakter trestného konania, líši od iných správnych konaní, ktoré nemajú charakter trestného konania.

20. Samotná skutočnosť, že rozhodnutím č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016 boli (právoplatne) skonštatované zistené nedostatky, nezakladá bez ďalšieho vinu sťažovateľa, o vine (spáchaní správneho deliktu) možno rozhodnúť len v konaní, v ktorom možno uložiť pokutu (§ 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z.). Kasačný súd opätovne zdôrazňuje, že výsledkom konania ukončeného rozhodnutím č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016 mohlo byť len uloženie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku. Skutočnosť, že sťažovateľ uvedené rozhodnutie, a teda uložené opatrenia, akceptoval, nie je akceptáciou a súhlas s výrokom o vine zo spáchania správneho deliktu podľa § 68 ods. 3 písm. e) zákona č. 122/2013 Z. z..

21. Kasačný súd preto vyhodnotil záver žalovaného o tom, že rozhodnutie žalovaného č. 00622/2016-Os-6 z 13. júna 2016 predstavuje prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) vo vzťahu k posudzovaniu odvolacích námietok sťažovateľa za nesprávny, priečiaci sa princípom správneho trestania a porušením práva sťažovateľa na obhajobu, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivé konanie. Vzhľadom na uvedené sa potom kasačný súd ďalej nezaoberal meritórnymi námietkami sťažovateľa, keď tieto neboli žalovaným v konaní vyhodnotené.

22. Nakoľko kasačný súd skonštatoval porušenie práva sťažovateľa na obhajobu, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivé konanie, kasačný súd v zmysle ust. § 462 ods. 2 a § 191 ods. 1 písm. g) S.s.p. zmenil kasačnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie správneho súdu a zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

23. V ďalšom konaní žalovaný opätovne rozhodne o rozklade, pričom sa náležite vysporiada so všetkými dôvodmi rozkladu, ako aj zohľadní všetky skutočnosti, ktoré vyšli najavo v rámci správneho súdneho prieskumu. Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej

správy v ďalšom konaní viazaný.

24. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 k § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj náhradu trov konania pred správny súdom. (§ 175 ods. 1 S.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 S.s.p.).

25. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.